

อธิบายความหมายของการจัดเก็บและการค้นคืน

เว็บบอร์ด :: cl_km :: Information Retrieval (IR) วันเสาร์ (กลุ่ม 2)

เขียนข้อความใหม่ - ตอบ

ผู้เขียน

หัวข้อ: อธิบายความหมายของการจัดเก็บและการค้นคืน (อ่าน 1029 ครั้ง)

เมื่อ: 8 มิถุนายน 2553 6:40 [xx.158.221.227]

0 คน กำลังอ่านหัวข้อนี้อยู่ (เป็นผู้ชมทั่วไป 0 คน)

cl_km

อธิบายความหมายของการจัดเก็บและการค้นคืน

เข้าร่วม 25/4/2553

คลิกที่นี่เพื่อดูความคิดเห็นก่อนหน้าทั้งหมด (22)

แสดงความคิดเห็นล่าสุด 20 รายการ จากทั้งหมด 22

1531051543305
ศรัญญา วิบูลย์ศิริ
ศักดิ์
บุคคลทั่วไป

ความเห็นที่ #3 เมื่อ 19 มิถุนายน 2553 17:04 [xx.24.83.140]

ตอบล่างนี้

ความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ

สารสนเทศ คือ ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้ถูกบันทึก ประมวลผล และนำเสนอเผยแพร่เป็นประโยชน์ต่อส่วนบุคคลและสังคม ก่อนนำเสนอเผยแพร่ขึ้นสถาบันสารสนเทศ จะมีกระบวนการในการจัดเก็บสารสนเทศ (information storage) ซึ่งเป็นกระบวนการในการคัดเลือกสารสนเทศ ทั้งจากแหล่งภายใน และภายนอกสถาบันนำมาวิหมัดหมู่ควบคุมโครงสร้าง จัดทำสื่อการจัดเก็บไม่ว่าจะเป็นด้วยแรงมนุษย์หรือด้วยเครื่องจักร สำหรับการค้นหาและค้นคืนสารสนเทศ (information retrieval) ซึ่งเป็นกระบวนการค้นหาสารสนเทศสำหรับผู้ใช้โดยมีเป้าหมายเพื่อชี้หรือระบุหรือดึงสารสนเทศเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใช้ออกมาจากที่จัดเก็บ เมื่อผู้ใช้ได้แหล่งสารสนเทศที่เตอนต่อไปคือ การถ่ายโอนสารสนเทศ (information transfer) หมายถึง การที่สารสนเทศที่ค้นพบ ได้รับการเปิดเผยหรือส่งต่อไปยังบุคคลอื่นที่ต้องการ โดยมีการจัดหมวดหมู่และท่ายการ ตามหลักวิชาการจัดทำโครงสร้างระบบการจัดเก็บและควบคุมเพื่อการค้นหา ค้นคืน ในลักษณะบรรณานุกรม ไม่ว่าจะเป็นบัตรรายการหรือ ซึ่งสามารถให้สมาชิกใช้ประโยชน์ได้ทุกระดับ อีกทั้งยังมีการทำดัชนี ทั้งในรูปแบบศัพท์ควบคุมและรูปแบบศัพท์อิสระ เพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นหา ค้นคืนสารสนเทศสิ่งทว่าร่วมกันกับดัชนีคือสาระสังเขป เป็นตัวแทนของเนื้อหาสาระจากต้นฉบับ ซึ่งทั้งหมดทั้งสิ้นของกระบวนการจัดหมวดหมู่และท่ายการนี้จะจบลงด้วยการจัดทำฐานข้อมูล บริการค้นคืนสารสนเทศ ตามขอบเขตหน้าที่และวัตถุประสงค์ของสถาบัน สำหรับบริการพื้นฐานก็จะมี บริการยืม-คืน บริการยืม-คืน บริการอ่าน บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า ฯ นอกบริการส่งเสริมการใช้ เช่น บริการสารสนเทศทันสมัย บริการเลือกสรรสารสนเทศเฉพาะบุคคล ฯลฯ เป็นต้น การจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ เป็นงานหลักที่เชื่อมโยงระบบต่าง ๆ และระบบงานของสถาบัน ในส่วนความสำคัญต่อผู้ใช้ อาจกล่าวได้ว่า การจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ จัดปัญหาต่าง ๆ ในการเข้าถึงสารสนเทศ เปิดโอกาสให้ผู้ใช้เทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภททั้งภายในและภายนอกสถาบัน มีเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเข้าถึง เกิดความรวดเร็วในการเข้าถึงสารสนเทศตรงกับความต้องการเพีสองความต้องการในการใช้สารสนเทศในภารกิจต่าง ๆ ด้วยตนเอง

พัฒนาการของการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ

ก่อนทศวรรษ 1960 การจัดเก็บและการค้นคืน เข้ามามีบทบาทตั้งแต่เริ่มมีการบันทึกลงกระดาษ และเมื่อมีเครื่องพิมพ์ในศตวรรษที่ 15 ทำให้หนังสือมีจำนวนมากขึ้น เป็นจุดเิดคิดและแนวทางการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแก้ไขปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศที่ผลิดออกมามากมาย จึงส่งผลให้เกิดความคิดในการควบคุมทางบรรรในระยแรกนั้นใช้ประโยชน์ได้เฉพาะกลุ่ม บัตรรายการที่จัดทำไม่สมบูรณ์แบบ ไม่ทันสมัย จนทำให้เกิดมาตรฐานในการจัดหมวดหมู่ขึ้นโดยวิเคราะห์เนื้อหา ระบบที่นิยมและรู้ DC และ LC และใช้กันมาจนถึงปัจจุบัน สำหรับการทำดัชนีและสาระสังเขป ในยุคแรกนั้นเริ่มต้นในยุโรป จัดทำเพื่อใช้ในศาสนกิจ และพัฒนาไปศาสตร์อื่น ๆ จนในศตวรรษการสำรวจการบริการสาระสังเขปและดัชนีของโลก มีการใช้เครื่องจักรในการให้บริการ และมาตรฐานในการจัดทำ เทคโนโลยีระยะแรกนั้น เริ่มจากการใช้เทคโนโลยีไมโครเป็นเทคโนโลยีการถ่ายภาพยอส่วนสารสนเทศจากต้นฉบับ ซึ่งมีขนาดเล็กมาก จนไม่สามารถอ่านได้ด้วยตาเปล่า และการค้นคืนสารสนเทศที่ต้องการบนไมโครฟอร์มให้โดยและรวดเร็วด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ สำหรับเทคโนโลยีในการค้นคืนสารสนเทศนั้นเริ่มต้นจากแนวคิดจากบทความของ ชื่อ "As we May Think" ซึ่งกล่าวถึงการใช้อุปกรณ์เ (Memex) ในการจัดเก็บและค้นคืนจนเกิดความพยายามวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีด้านการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศโดยคอมพิวเตอร์ ระบบแรกนั้นคือการทำดัชนี KWIC-KI ต่อมาหอสมุดรัฐสภาอเมริกันได้เริ่มต้นสร้างระเบียบข้อมูล MARC โดยบรรจุรายละเอียดของบัตรรายการลงในแถบแม่เหล็ก

ตั้งแต่ทศวรรษ 1960 NASA ต้องการข้อมูลจำนวนมากจึงให้เงินสนับสนุนการวิจัยที่สามารถนำมาใช้ในการจัดเก็บและค้นคืน และการวิจัยของกลุ่มวิจัยแคเรนฟิลด์เป็นการพัฒนาระบบค้นคืนอัตโนมัติ ในช่วงนี้มีการพัฒนากลุ่มความร่วมมือในการใช้ฐานข้อมูลร่วมกัน เช่น OCLC, RLIN และช่วงทศวรรษนี้ ได้เริ่มมีบริการค้นคืนสารสนเทศเชิงพาณิชย์ การบริการออนไลน์ เช่น DIALOG, ORBIT และปลายทศวรรษ 1980 เทคโนโลยี ซีดี-รอมถูกใช้อย่างกว้างขวาง จนกระทั่งทศวรรษ 1990 มีการใช้เทคโนโลยีเว็บซึ่งให้บริการเทอร์เน็ต เป็นแหล่งให้บริการค้นคืนที่มีปริมาณมากขึ้นอย่างไม่หยุดยั้งจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบัน หน่วยงานต่าง ๆ จัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อให้บริการสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของหน่วย งาน อันจะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของท ดังนั้น ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นหัวใจสำคัญของหน่วยงาน ระบบสารสนเทศทำหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศให้แก่ผู้ประสิทธิภาพของระบบขึ้นอยู่กับการจัดเก็บและค้นคืน

info-sys.gifระบบ สารสนเทศบางครั้งเรียกว่า ระบบจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ (Information and Retrieval Sytem หรือใช้คำย่อว่า ISARS) หรือ ระบบค้นคืนสารล (Information Retrieval System หรือ IRS)

การค้นคืน (Retrieval) หมายถึง การได้รับสิ่งที่ต้องการกลับคืนมา การค้นคืนสารสนเทศ (Information retrieval) จึงเป็นการกระทำใด ๆ ที่คัดเลือกสารสนเทศจากเนเพื่อทำให้ได้รับสารสนเทศตามที่ต้องการ ซึ่งอาจเป็นข้อมูล หรือ รายการเอกสารซึ่งบรรจุเนื้อหาที่ต้องการ การค้นคืนสารสนเทศมีความหมายเช่นเดียวกับการค้นวรรณ (Literature searching) ซึ่งหมายถึง กระบวนการค้นหาเอกสาร เพื่อให้ได้เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หลักการสำคัญของการค้นคืนสารสนเทศ คือ การค้นหาสารสนเทศที่ตรงตามความต้องการ ส่งให้แก่ผู้ใช้อย่างรวดเร็ว ทันการ ระบบใดก็ตามที่ได้รับการออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นคืนสิ่งพิมพ์ จึงเรียกว่า ระบบค้นหาสารสนเทศ ตัวอย่างเช่น บัตรรายการ สิ่งพิมพ์ดัชนี เป็นต้น

ความรู้ไม่สามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งโดยตรงเสมอไป จึงต้องมีแหล่งเก็บรวบรวมความรู้ คือ ระบบสารสนเทศ ซึ่งเป็นระบบที่ทำหน้าที่รวบรวม ำและนำเสนอสารสนเทศไปใช้ในองค์กร ระบบทำหน้าที่เป็นช่องทาง (Channel) ของสารสนเทศ ระบบประกอบด้วยคน ทรัพยากร และกระบวนการ

บ่อยครั้งที่คนมักคิดคงระบบสารสนเทศว่าประกอบด้วยระบบคอมพิวเตอร์และมี ฐานข้อมูล (Databases) จัดเก็บสารสนเทศเท่านั้น โดยลืมถึงถึง คน ซึ่งทำหน้าที่รวบรวมสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ และจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูล

ระบบสารสนเทศเป็นการสื่อสารในรูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วยการส่งสาร จากแหล่งหนึ่งไปสู่อีกแหล่งหนึ่ง ระหว่างการส่งสาร สารจะมีคุณภาพต่อผู้รับหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่ามี (Noise) มากน้อยเพียงไร ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้ระบบสารสนเทศ ไม่ตอบสนองความต้องการเท่าที่ควร

อ้างอิง

stouis4.blogspot.com/2007/06/13703-1.html

www.stks.or.th/wiki/doku.php?id=computer:information

www.isc.ob.tg/2%20

1531051543317
รากรรณ์
บุคคลทั่วไป

ความเห็นที่ #4 เมื่อ 19 มิถุนายน 2553 17:58 [xx.24.83.140]

ตอบล่างนี้

ความหมายของการจัดเก็บและการค้นคืน

การจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ (Information storage and retrieval) คือ "กระบวนการทั้งการคัดเลือกควบคุมโครงสร้างสารนิเทศ การจัดเก็บสารสนเทศ เพื่อการเข้าถึงและกระบวนการสำคัญๆ ในการ

http://www.bkk.in.th/Topic.aspx?TopicID=4877

27/9/2553

[illegible]

[illegible]

531015453401 ความเห็นที่ #10 เมื่อ 19 มิถุนายน 2553 21:10 [xx.9.120.51]

ขอแสดงความขอบคุณอาจารย์

ขอเรียนความหมายของกรณศึกษาและกรณีศึกษา
 การจัดเก็บและการค้นคืน (knowledge storage and retrieval) องค์การต้องกำหนดสิ่งสำคัญที่จะเก็บไว้เป็นต้นความรู้อย่างไร และต้องพิจารณาถึงวิธีการในการรักษา และการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการ องค์การต้องเก็บรักษาองค์ความรู้จากที่เป็นความรู้ไว้ให้ได้ดี ไม่อาจจะเป็นข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนคนและเทคโนโลยีก้าวหน้า และ การลดทอน การเก็บรักษาเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยี การบันทึกเป็นฐานข้อมูล หรือการบันทึกเป็นเอกสารลักษณะอื่นๆที่สะดวก รวมทั้งกระบวนการทางานที่สะดวก เช่น การสร้างและการกระจายของปัจเจกบุคคล เป็นต้น ทั้งนี้การสะสมความรู้ องค์การควรพิจารณาถึง โครงสร้างระบบการเก็บรักษาความรู้ การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานและส่งผลอย่างไรจากข้อมูลที่ได้มาและวิธีที่นำมาใช้ในการจัดการ และเพื่อให้มีการใช้งานการศึกษานี้ ที่อยู่บนพื้นฐานความจำเป็นในการเรียนรู้ องค์การต้องพิจารณาความแตกต่างของกลุ่มคนในการค้นคืนความรู้ ต้องมีการจัดหมวดหมู่ตามองค์ประกอบต่างๆ เช่น ตามระดับของความชำนาญของผู้ใช้ เป็นต้น และองค์การต้องพิจารณาถึงช่องทางหรือวิธีการสำหรับค้นคืนความรู้ เช่น การทำสมุดคัดเก็บรายชื่อ และทักษะของผู้ใช้เข้าข่าย หรือขยายการทำงานตามลำดับขั้น การประชุม การฝึกอบรม การฝึกอบรม

<div>1531051543312</div> <div>นภารัตน์ เกตุสุพล</div> <div>บุคคลทั่วไป</div> <div></div>	<div>3 มีการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วทั้งวิธีการจัดหา จัดเก็บ และการค้น คืนสารสนเทศ เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับประโยชน์สูงสุด</div> <div>4 ช่วยให้ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศที่ถูกต้องและตรงกับความต้องการเพื่อ นำไปใช้ประโยชน์ตามที่ต้องการและความสนใจ</div> <div>5 สนับสนุนผู้ใช้ให้สามารถประเมิน แยกแยะ ทำความเข้าใจ เชื่อมโยงความคิดของสารสนเทศ เพื่อการเลือกสรร ศึกษา แสวงหา และติดตามสารสนเทศได้ด้วยตนเองเป็นคู่เรียน แบบพึ่งตนเองตลอดไป</div> <div>http://www.ru.ac.th/hu812/a3.doc</div> <div>http://www.ketkwanchai.info/ebook3/18.htm</div> <div>http://lisru.com/Information%20Retrieval/Introduction.html</div> <div>http://www.slideshare.net/thai2104/chapter1-4517094</div>
<div>1531051543312</div> <div>นภารัตน์ เกตุสุพล</div> <div>บุคคลทั่วไป</div> <div></div>	<div>ความเห็นที่ #13 เมื่อ 20 มิถุนายน 2553 7:25 [xx.9.97.18]</div> <div>ตอบอ้างอิง</div> <div><p>สารสนเทศ (Information) มีความสำคัญเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์แสวงหาสารสนเทศ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อการปฏิบัติงานตาม ภารกิจของตน เพื่อติดตามข่าวสาร ความรู้ และเพื่อความบันเทิง เป็นต้น ในการแสวง หาสารสนเทศที่ต้องการผู้แสวงหาหาสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ เช่น แหล่งบุคคล แหล่งสถาบัน แหล่งสื่อต่างๆ ได้แก่ สื่อตีพิมพ์ สื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตามป้ะระสารสนเทศมีปริมาณมากมายมหาศาล และทวีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกวินาทีอย่างรวดเร็ว ประกอบกับข้อจำกัดด้านเวลา ภาษาและสถานที่ ทำให้ไม่สามารถติดตามสารสนเทศที่สนใจได้หมด แหล่งที่จะอำนวยความสะดวกมากที่สุดที่ทำให้สารสนเทศที่ต้องการ คือ แหล่งสารสนเทศที่เป็นทางการและเป็นระบบซึ่งทำหน้าที่จัดรวบรวมสารสนเทศและ จัดเก็บอย่างเป็นระบบ และสามารถค้นคืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ระบบสารสนเทศ (Information system)</p><p>การคิดนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในองค์กรเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของหน่วยงานต่างๆ นั้น เริ่มเกิดมีมาตั้งแต่เมื่อสมัยสี่และแฉกเกิดสร้างคอมพิวเตอร์เอร์มินิคสำเร็จ แล้ว โดยบุคคลทั้งสองได้ลงทุนเปิดบริษัทจัดสร้างคอมพิวเตอร์สำหรักรกิจ แต่โดยที่ทั้งสองประสบปัญหาทางการเงินจึงต้องขายกิจการให้บริษัทหนึ่ง กัน เรนด และจัดสร้างคอมพิวเตอร์ UNIVAC I เป็น คอมพิวเตอร์เครื่องแรกสำหรับใช้ในงานเชิงธุรกิจ หลังจากนั้นบริษัทอื่นๆ เช่นไอบีเอ็ม จึงเริ่มคอมพิวเตอร์ออกขายบ้าง ทำให้เกิดการประยุกต์คอมพิวเตอร์ที่เรยกรวมๆ ว่า การประมวลผลข้อมูล (Data Processing หรือ Electronic Data processing เรียกว่า DP หรือ EDP)</p><p>การประมวลผลข้อมูลนั้นกล่าวโดยย่อก็คือ การนำข้อมูลต่างๆ มาดำเนินการให้เกิดเป็นเอกสารและรายงานต่างๆ ตามรูปแบบที่ผู้ใช้ต้องการนั้นเอง ยกตัวอย่างเช่น ในทางด้านการสำมะโนประชากร ซึ่งเจ้านงานประยุกต์อย่างแรกทางด้ผลข้อมูลนั้น การใช้คอมพิวเตอร์ประกอบการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาแจกนับแยกเป็น กลุ่มๆ แล้วจัดทำเป็นรายงานต่างๆ ตามความต้องการของสำนักงานสำมะโนประชากร หรือในบริษัทอุตสาหกรรม การประมวลผลข้อมูลนำข้อมูลการส่งสินค้าของลูกค้ามาจัดทำใบส่ง ของ ใบเรียกเก็บเงิน ลงรายการบัญชี จัดทำบัญชี เป็นต้น</p><p>ปัจจุบัน หน่วยงานต่างๆ จัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อให้บริการสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของหน่วย งาน อันจะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน ดังนั้น ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นหัวใจสำงาน ระบบสารสนเทศทำหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้ ประสิทธิภาพของระบบขึ้นอยู่กับวิธีการดำเนินงานจัดเก็บและค้นคืน</p><p>info-sys.gifระบบ สารสนเทศบางครั้งเรียกว่า ระบบจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ (Information and Retrieval Sytem หรือใช้คำย่อว่า ISARS) หรือ ระบบค้นคืนสารสนเทศ (Information Retrieval System หรือ IRS)</p><p>การค้นคืน (Retrieval) หมายถึง การได้รับสิ่งที่ต้องการกลับคืนมา การค้นคืนสารสนเทศ (Information retrieval) จึงเป็นการกระทำใด ๆ ที่คัดเลือกสารสนเทศจากแหล่งเก็บเพื่อทำให้ได้รับสารสนเทศตามที่ต้องการ ซึ่งอาจเป็นข้อารายการเอกสารซึ่งบรรจุเนื้อหาที่ต้องการ การค้นคืนสารสนเทศมีความหมายเช่นเดียวกับการค้นวรรณกรรม (Literature searching) ซึ่งหมายถึง กระบวนการค้นเอกสาร เพื่อให้ได้เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หลักการสำคัญค้นสารสนเทศ คือ การค้นหาและนำสารสนเทศที่ตรงตามความต้องการ ส่งให้แก่ผู้ใช้อย่างรวดเร็ว ้น้การ ระบบใดก็ตามที่ได้รับการออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นสิ่งพิมพ์ จึงเรียกว่า ระบบค้นคืนสารสนเทศ ตัวอย่างเช่น สิ่งพิมพ์ดรรชนี เป็นต้น</p><p>ความรู้ไม่สามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งโดยตรงเสมอไป จึงต้องมีแหล่งเก็บรวบรวมความรู้ คือ ระบบสารสนเทศ ซึ่งเป็นระบบที่ทำหน้าที่รวบรวม จัดเก็บ และนำสารสนเทศไปใช้ในองค์กร ระบบทำหน้าที่เป็นช่อง (Channel) ของสารสนเทศ ระบบประกอบด้วยคน ครุภัณฑ์ และกระบวนการ</p><p>บ่อยครั้งที่คนมักคิดคงระบบสารสนเทศว่าประกอบด้วยระบบคอมพิวเตอร์และบี ฐานข้อมูล (Databases) จัดเก็บสารสนเทศเท่านั้น โดยลืมถึงถึง คน ซึ่งทำหน้าที่รวบรวมสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ และจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูล</p><p>ระบบสารสนเทศเป็นการสื่อสารในรูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วยการส่งสาร จากแหล่งหนึ่งไปสู่แหล่งหนึ่ง ระหว่างการส่งสาร สารจะมีคุณภาพต่อผู้รับหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่ามีสิ่งรบกวน (Noise) มากน้อยเพียงไร ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้ระบบตอบสนองความต้องการเท่าที่ควร</p><p>วัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศ</p><ul style="list-style-type: none">● เพื่อเป็นสื่อประสานระหว่างผู้ใช้และทรัพยากร● นำผู้ใช้ให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอย่างประหยัด<p>บทบาทของระบบสารสนเทศ</p><p>มี 2 ประการ คือ</p><ul style="list-style-type: none">● บทบาทเชิงรับ (Passive role) จัดเตรียมวิธีการให้ผู้ใช้ได้เข้าถึงทรัพยากรที่มี เช่น การทำรายการ ดรรชนี จัดหมวดหมู่● บทบาทเชิงรุก (Active role) แจ้งให้ผู้ใช้ทราบถึงสารสนเทศที่ทันสมัย (Current awareness) หรือ นำเอกสารที่ผู้ใช้ต้องการ ให้ถึงมือผู้ใช้โดยการค้นคืนสารสนเทศที่ต้องการ</div>
<div>1531051543311</div> <div>นพดล</div> <div>บุคคลทั่วไป</div> <div></div>	<div>ความเห็นที่ #14 เมื่อ 20 มิถุนายน 2553 19:38 [xx.9.108.203]</div> <div>ตอบอ้างอิง</div> <div><p>การจัดเก็บและการค้นคืน</p><p>ระบบสารสนเทศ</p><p>(Information system)</p><p>สารสนเทศ มีความสำคัญเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์แสวงหาสารสนเทศ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เพื่อการดำเนินชีวิต: เพื่อการปฏิบัติงานตาม ภารกิจของตน เพื่อติดตามข่าวสารและพัฒนาความรู้ และเพื่อความบันเทิง เป็นต้น ในการแสวง หาสารสนเทศที่ต้องการผู้แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ เช่น แหล่งบุคคล แหล่งสถาบัน แหล่งสื่อต่างๆ ได้แก่ สื่อตีพิมพ์ สื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตามปัญหาที่ประะสารสนเทศมีปริมาณมากมายมหาศาล และทวีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกวินาทีอย่างรวดเร็ว ประกอบกับข้อจำกัดด้านเวลา ภาษาและสถานที่ ทำให้ไม่สามารถติดตามสารสนเทศที่สนใจได้หมด แหล่งที่จะอำนวยความสะดวกมากที่สุดที่ทำให้เข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ คือ แหล่งสารสนเทศที่เป็นทางการและเป็นระบบซึ่งทำหน้าที่จัดรวบรวมสารสนเทศและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ และสามารถค้นคืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ระบบสารสนเทศ (Information system)</p><p>ปัจจุบัน หน่วยงานต่างๆ จัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อให้บริการสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของหน่วยงาน อันจะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน ดังนั้น ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นหัวใจสำคัญของหน่วยงาน ระบบสารสนเทศทำหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดเก็บและการสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้ ประสิทธิภาพของระบบขึ้นอยู่กับวิธีการดำเนินงานจัดเก็บและค้นคืน</p><p>ระบบสารสนเทศบางครั้งเรียกว่า ระบบจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ (Information and Retrieval Sytem หรือใช้คำย่อว่า ISARS) หรือ ระบบค้นคืนสารสนเทศ (Information Retrieval System หรือ IRS)</p><p>การค้นคืน (Retrieval) หมายถึง การได้รับสิ่งที่ต้องการกลับคืนมา การค้นคืนสารสนเทศ (Information retrieval) จึงเป็นการกระทำใด ๆ ที่คัดเลือกสจากแหล่งเก็บเพื่อทำให้ได้รับสารสนเทศตามที่ต้องการ ซึ่งอาจเป็นข้อมูล หรือ รายการเอกสารซึ่งบรรจุเนื้อหาที่ต้องการ การค้นคืนสารสนเทศมีความหมายเดียวกันกับการค้นวรรณกรรม (Literature searching) ซึ่งหมายถึง กระบวนการค้นเอกสาร เพื่อให้ได้เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หลักการสำคัญค้นคืนสารสนเทศ คือ การค้นหาและนำสารสนเทศที่ตรงตามความต้องการ ส่งให้แก่ผู้ใช้ได้อย่างรวดเร็ว ้น้การ ระบบใดก็ตามที่ได้รับการออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นสิ่งพิมพ์ จึงเรียกว่า ระบบค้นคืนสารสนเทศ ตัวอย่างเช่น บัตรรายการ สิ่งพิมพ์ดรรชนี เป็นต้น</p><p>ความรู้ไม่สามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งโดยตรงเสมอไป จึงต้องมีแหล่งเก็บรวบรวมความรู้ คือ ระบบสารสนเทศ ซึ่งเป็นระบบที่ทำหน้าที่</p></div>

รวม จัดเก็บ และนำสารสนเทศไปใช้ในองค์กร ระบบทำหน้าที่เป็นช่องทาง (Channel) ของสารสนเทศ ระบบประกอบด้วยคน ทรัพยากร และกระบวนการ บุคคลมักคิดค้นระบบสารสนเทศว่าประกอบด้วยระบบคอมพิวเตอร์และมีฐานข้อมูล (Databases) จัดเก็บสารสนเทศเท่านั้น โดยลืมถึง คน ซึ่งทำหน้าที่รวมสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ และจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูล

ระบบสารสนเทศเป็นการสื่อสารในรูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วยการส่งสาร จากแหล่งหนึ่งไปสู่แหล่งหนึ่ง ระหว่างการส่งสาร สารจะมีคุณภาพต่อผู้รับหรือไม่ ขึ้นอยู่กับสิ่งรบกวน (Noise) มากน้อยเพียงไร ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้ระบบสารสนเทศ ไม่ตอบสนองความต้องการเท่าที่ควร

สรุปก็คือคือ ระบบการค้นหาสารสนเทศคือ ระบบสารสนเทศที่ทำหน้าที่นำเสนอและแจกจ่ายสารสนเทศแก่ผู้ที่ต้องการ ระบบสารสนเทศประกอบด้วยระบบการดำเนินงานย่อยๆ 5 ระบบ คือ

1. การคัดเลือก เป็นการรวบรวมสารสนเทศตามเกณฑ์และนโยบายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้
2. การวิเคราะห์เอกสาร ได้แก่การจัดหมวดหมู่ การจัดทำรายการ การทำดัชนี และการทำสารสังเขป
3. การจัดระเบียบ ในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผล จะมีการจัดระเบียบแฟ้มข้อมูล โดยเรียงลำดับเลขทะเบียน
4. การค้นคืน เป็นกระบวนการสำคัญในการประเมินศักยภาพของระบบสารสนเทศ เป็นจุดเริ่มต้นของการค้นคืน online เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ คือ ขั้นตอนการวิเคราะห์แนวคิด และขั้นตอนการกำหนดคำ หลังจากนั้นก็นำคำศัพท์ไปดำเนินการค้น ถ้าคำศัพท์ตรงกับดัชนีคำค้นของเอกสารนั้น จะได้รับเอกสารจำนวนหนึ่ง ค้นจะทำการปรับปรุงเอกสารให้เป็นที่พอใจของผู้ใช้บริการ
5. การแจกจ่าย เป็นการนำส่งผลการค้นคืนให้แก่ผู้ใช้ ที่มีความต้องการเอกสารเอกสารในเรื่องนั้นๆ โดยทั่วไปรายการอ้างอิงทางบรรณานุกรม โดยการสืบค้นสารสนเทศจะสิ้นสุดเมื่อผู้สืบค้นสารสนเทศได้รับเอกสารเหล่านั้นเรียบร้อยแล้ว องค์ประกอบเหล่านี้เป็นกิจกรรมทางสถิติปัญหาซึ่งดำเนินการโดยคน มิใช่เครื่องจักร หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่าประสิทธิภาพของระบบค้นคืนสารสนเทศ จึงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ สามารถจำแนกได้ 2 กลุ่มก็คือ
 - องค์ประกอบด้านฐานข้อมูล คือเอกสารที่จัดเก็บความละเอียดของดัชนี ความเพียงพอของคำศัพท์ ในที่ใช้แทนเนื้อหาของเอกสาร
 - องค์ประกอบด้านการใช้ระบบ คือ ความเข้าใจของนักเอกสารสนเทศ ในเรื่องความต้องการของผู้ใช้

รูปแบบของระบบค้นคืนสารสนเทศ

ระบบค้นคืนสารสนเทศสามารถแบ่งได้ 3 ประเภทคือ

1. ระบบค้นคืนที่ให้คำถาม – คำตอบ เป็นการบริการค้นคำตอบสำหรับคำถามที่ต้องการคำตอบ ที่เป็นข้อเท็จจริง
2. ระบบค้นคืนที่ให้ข้อมูลเป็นตัวเลข คือ สัญญาลักษณะ เป็นระบบจัดเก็บข้อมูลทางฟิสิกส์ เคมี สาสะโนประชากร เป็น
3. ระบบค้นคืนข้อความจากวารสาร เป็นระบบที่จัดเก็บตัวเนื้อหาเอกสารและสามารถเรียกข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งของเอกสารได้ เช่น ฐานข้อมูลทางกฎหมาย เป็นต้น

บริการค้นคืนระบบโอแพ็ก

ระบบโอแพ็ก คือ ระบบการค้นหารายการทรัพยากรสารสนเทศด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ จะใช้เครื่องปลายทาง เครื่องมือค้นหารายการสารสนเทศที่ต้องการ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จ หรือโปรแกรมการจัดการฐานข้อมูลในระบบที่อัตโนมัติ

ปัจจุบันระบบโอแพ็กได้ใช้ในโปรแกรมจัดการฐานข้อมูลใน 3 รูปแบบคือ

1. โปรแกรมสำเร็จที่มีหน่วยงาน องค์กรบริษัทต่างๆที่พัฒนาขึ้นมาใช้แล้วเช่นโปรแกรม ซีดีเอส/ไอซิส ดีเบส ฟูเบส และบี อาร์เอส
2. เขียนโปรแกรมเฉพาะแห่งโดยใช้ภาษาคอมพิวเตอร์ ภาษาภาษาซี
3. โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ หรือโปรแกรมสำเร็จพร้อมใช้งานในระบบบรรณการ หรือเรียกทั่วไปว่าระบบเทอร์ เช่น URICA VTLS TINLIB เป็นต้น

ประโยชน์ของการค้นคืนระบบโอแพ็ก

- ผู้ค้นสามารถค้นรายการสารสนเทศที่ต้องการได้มากกว่าการค้นหาจากบัตรรายการซึ่งจำกัดการเข้าถึงสาร ด้วยข้อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง ในระบบโอแพ็กผู้ค้นสามารถค้นได้จากดัชนีหลายประเภท เช่น สามารถค้นได้จากการประสานค่าที่เรียกว่า ลักบูลีน Boolean หรือ ค้นค่าจากเขตข้อมูล เฉพาะที่ต้องการได้เช่น เขตข้อมูลปีที่พิมพ์ เลขมาตรฐาน หนังสือสากล เลขเรียกหนังสือ หรือค้นจากคำสำคัญอื่นๆ
- ทำให้ได้รับความสะดวกค้นคืนรายการสารสนเทศได้ถูกต้อง แม่นยำ และเป็นระบบที่ใช้ง่าย

- เป็นระบบที่ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ใช้เกิดความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอย่างคุ้มค่า เนื่องจากความสะดวกในการเข้าถึง
- ผู้ใช้สามารถค้นคืนรายการทรัพยากรสารสนเทศจากสถานที่ใดสะดวก หากมีการใช้ระบบเชื่อมโยงเครื่องปลายทางไปยังสถาบันบริการสารสนเทศที่ให้บริการค้นคืนระบบโอแพ็ก
- สามารถเชื่อมโยงไปยังรายการทรัพยากรสารสนเทศกับระบบโอแพ็กของสถาบันบริการอื่นๆทั้งในประเทศและประเทศระบบเครือข่าย

ลักษณะการค้นคืนระบบโอแพ็ก

ผู้ใช้สามารถใช้ระบบเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นหาสารสนเทศ ในสถาบันบริการแห่งหนึ่ง เช่นเดียวกับการใช้บัตรรายการทั่วไปผู้ใช้สามารถเลือกค้นได้จากคำหรือวิธีต่างๆดังต่อไปนี้

- ค้นคืนโดยใช้ชื่อผู้แต่ง
- ค้นคืนโดยใช้ชื่อเรื่อง
- ค้นคืนโดยใช้หัวเรื่อง
- ค้นคืนโดยใช้เลขหมู่
- ค้นคืนโดยการจำกัดคำค้นในเขตข้อมูลที่ต้องการ
- ค้นคืนโดยวิธีไล่ดูรายการตามลำดับระเบียบ
- ค้นคืนโดยใช้คำสำคัญ
- ค้นคืนโดยใช้วลี
- ค้นคืนโดยใช้คำในบรรทัด
- ค้นคืนโดยใช้การตัดคำ

บริการบนอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมเนื่องมาจากการใช้บริการทางอินเทอร์เน็ตเป็นไปอย่างรวดเร็ว สะดวกติดต่อสื่อสารและส่งผ่านข้อมูลและสารสนเทศ

บริการต่างๆในอินเทอร์เน็ตเป็นที่รู้จักและนิยมใช้กันอย่างกว้างขวาง แยกออกเป็น 4 ลักษณะดังนี้

1. บริการถ่ายโอนแฟ้ม หรือเรียกย่อๆ ว่า FPT เป็นบริการที่ช่วยให้การติดต่อและถ่ายโอน หรือคัดลอกแฟ้มข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์จากเครื่องหนึ่งไปอีกเครื่องหนึ่งที่เชื่อมต่ออยู่ในอินเทอร์เน็ต ที่รับบริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลที่อยู่ทั่วโลก

<http://hathairat.blog.mthai.com/2007/07/04/public-2>

<http://planet.kapook.com/peebom/blog/viewnew/65121>

1531051543311 ความเห็นที่ #15 เมื่อ 20 มิถุนายน 2553 20:01 [xx.9.108.203]

ตอบอ้างถึง

นพดล
บุคคผลทั่วไป

การจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ

ในสภาพการณ์ปัจจุบันสารสนเทศมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ทำให้มีการผลิตสารสนเทศออกมาในรูปแบบต่างๆ มากมาย สารสนเทศที่เพิ่มมากขึ้นเหล่านี้ทำให้ผู้ใช้สารสนเทศไม่สะดวกหรือจดจำข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ได้หมด แต่มีความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา การค้นคว้าวิจัยและการประกอบอาชีพ ดังนั้นจึงเกิดความพยายามในการหาวิธีสารสนเทศจำนวนมหาศาลอย่างเป็นระบบ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ให้คุ้มค่าหรือถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้ทันกับความเป็นและทันต่อเหตุการณ์ รวมค้นคืนสารสนเทศที่จัดเก็บไว้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ

การจัดเก็บสารนิเทศ

(Information Storage) หมายถึง "การจำแนก จัดเรียงและจัดหมวดหมู่สารนิเทศให้เป็นระเบียบ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถค้นหาและจัดเก็บสารนิเทศเข้าที่เดิมได้รวดเร็วและทันกับความต้องการ" (มาลี ไซยเสนา, 2542, หน้า 39)

มาลี ล้ำสกุล

(2545, หน้า 7) ยังได้สรุปความหมายของ การจัดเก็บสารนิเทศ ว่าหมายถึง "การจัดโครงสร้างและควบคุมทางบรรณานุกรมโดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยวิธีการทำการและจัดบรรณานุกรมในลักษณะเก็บข้อมูลเข้าแฟ้มข้อมูล จัดเตรียมแฟ้ม รวมไปถึงการจัดทำสื่อจัดเก็บข้อมูลลักษณะต่างๆ และฐานข้อมูลเพื่อการค้นหาและค้นคืนสารนิเทศ"

Chester, Myrvin F. and Athwall Avtar K. (2002, p.209)

กล่าวว่า "การจัดเก็บสารนิเทศเป็นหัวใจของระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารนิเทศ โดยสารนิเทศที่จัดเก็บไว้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำมาใช้ในการจัดการ การวางแผนตัดสินใจได้ และที่สำคัญสามารถนำมาใช้เพื่อการค้นคืนสารนิเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว"

สรุปได้ว่า

"การจัดเก็บสารนิเทศ" คือ การนำรายละเอียดของทรัพยากรสารนิเทศ มาจัดเก็บไว้ เพื่อจัดหมวดหมู่ ทำรายการ หรือทำดัชนี สาระสังเขป และจัดทำฐานข้อมูล เพื่อการค้นคืนสารนิเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของผู้ใช้

การค้นคืนสารนิเทศ

(Information Retrieval)

คือ "การดึงหรือค้นเอกสารย้อนหลัง ที่จัดเก็บไว้ตามหัวข้อที่ต้องการ การค้นตามหัวข้อ ความสนใจและความต้องการของผู้ใช้จากทรัพยากรสารนิเทศที่เข้ามาใหม่ทุกครั้ง หรือให้ผู้ใช้เพื่อบริการสารนิเทศที่ทันสมัย การค้นเอกสารผู้ค้นทำการค้นจากเครื่องคอมพิวเตอร์โดยตรงหรือเครื่องที่เชื่อมโยงเข้าระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้โปรแกรมจัดเก็บและค้นคืนสารนิเทศ รวมทั้งเชื่อมโยงสู่ระบบอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้เพื่อการใช้ประโยชน์ต่างๆ ของผู้ใช้" (มาลี ล้ำสกุล, 2545, หน้า 7)

มาลี ไซยเสนา

(2542, หน้า 403) กล่าวว่า “การค้นคืนสารนิเทศ (Information Retrieval) ในอดีตเป็นงานบริการช่วยผู้ใช้ค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ หรือบอกให้ผู้รู้แหล่งจัดเก็บสารสนเทศ สารนิเทศจึงเป็นงานค้นหาและช่วยให้ผู้ใช้ค้น แนะนำและสอนผู้ใช้ อำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ผู้ใช้ได้รับทรัพยากรสารสนเทศตามความต้องการ แต่ปัจจุบันผู้ส่วนใหญ่จะ เอกสาร ที่จัดเก็บไว้ด้วยตนเองตามความสนใจและความต้องการของผู้ใช้ การค้นเอกสารผู้ค้นสามารถค้นได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์โดยตรงหรือเครื่องที่เชื่อมโยงเข้าระบบๆ ที่ใช้โปรแกรมจัดเก็บและค้นคืนสารนิเทศ รวมทั้งเชื่อมโยงสู่ระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้ใช้สามารถค้นหา และได้รับสารสนเทศที่ต้องการ ซึ่งเป็นสารสนเทศที่สถาบันบริการสารนิเทศต่างๆ จัดไว้ให้บริการ”

สรุปได้ว่า

“การค้นคืนสารนิเทศ” คือ การค้นเพื่อให้ได้สารนิเทศและทรัพยากรสารสนเทศ ที่ผู้ใช้ต้องการ จากแหล่งจัดเก็บสารนิเทศ หรือจากฐานข้อมูล ส่งคืนให้กับผู้ใช้อย่างรวดเร็ว ด้วย และเทคนิคอย่างเป็นขั้นตอน โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงสารนิเทศอย่างสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งการค้นคืนสารนิเทศ กระบวนการทำงานมากกว่าการค้นหา คือการค้นคืนสารนิเทศ ต้องมีการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์คำถาม รวมทั้งต้องมีเทคนิคการค้นคืนด้วย แต่ถ้าการค้นหาสารนิเทศ เป็นเป้าหมาย ที่ต้องการค้นหาเข้าไปในระบบการสืบค้นเท่านั้น เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ออกมา ดังนั้นถ้าจะให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ผ่านกระบวนการ ค้นคืนสารนิเทศจะดีกว่า

การจัดเก็บและการค้นคืนสารนิเทศ

(Information storage and retrieval)

คือ “กระบวนการทั้งการคัดเลือกควบคุมโครงสร้างสารนิเทศ การจัดหา การจัดเก็บสารนิเทศ เพื่อการเข้าถึงและกระบวนการสำคัญใดๆ ในการแสวงหาทรัพยากรสารสนเทศ ครอบคลุมการค้นหา การดึงสารนิเทศที่เข้าเรื่อง เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะจากแหล่งต่างๆ ทั้งแหล่งจัดเก็บภายในและแหล่งภายนอก เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับสารนิเทศหรือรายการทรัพยากรนิเทศ ซึ่งบรรจุเนื้อหาตรงตามต้องการ และในการบริการจะนำเสนอให้ผู้ใช้อย่างรวดเร็วทันการณ์ ทั้งนี้การจัดเก็บและการค้นคืนสารนิเทศเป็นระบบที่จัดทำทั้งด้วยแรงงานด้วยคอมพิวเตอร์” (มาลี ล้าสกุล, 2545, หน้า 8)

นอกจากนี้ นิสาชล จานงค์

(2546, หน้า 1) ยังได้สรุปความหมายของ การจัดเก็บและการค้นคืนสารนิเทศ ว่าคือ “กระบวนการในการรวบรวมสารนิเทศและทำการรายการให้กับสารนิเทศ ที่รวบรวมไว้ ทั้งนี้ทราบที่อยู่ของสารนิเทศและสามารถแสดงผลการค้นออกมาตามรูปแบบที่ต้องการ หลักสำคัญ คือ การกำหนดตัวแทนของเอกสาร และโครงสร้างในการจัดกลุ่มของเอกสาร เป็นตรรกะนำทางเข้าถึงเอกสาร ซึ่งการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้จะช่วยให้การเข้าถึงเอกสารในลักษณะ Full-text searching ทำได้ง่ายขึ้น โดยคอมพิวเตอร์จะจัดเก็บสารนิเทศโครงสร้างที่ออกแบบไว้”

สรุปได้ว่า

“การจัดเก็บและการค้นคืนสารนิเทศ” คือ กระบวนการในการรวบรวมรายละเอียดของสารนิเทศและทรัพยากรสารสนเทศ ที่จัดเก็บไว้ในแหล่งสารนิเทศ หรือฐานข้อมูล เพื่อให้ค้นคืนสารนิเทศและทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการกลับคืนมาได้สะดวกและรวดเร็ว ด้วยวิธีการและเทคนิคอย่างเป็นขั้นตอน โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือใน สารนิเทศอย่างสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของผู้ใช้

อ้างอิง

http://202.183.233.73/human/member/prisana_mu/retrieval/a_ch2_storage2.pdf

1531051543327 เฉลิมขวัญ บุคคลทั่วไป	ความเห็นที่ #16 เมื่อ 21 มิถุนายน 2553 10:57 [xx.27.210.3] <div>ตอบล่างนี้</div> <p>สารสนเทศ มีความสำคัญเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์แสวงหาสารสนเทศ เพื่อตอบสนององวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อการปฏิบัติงานตาม ภารกิจของตน เพื่อติดตามพัฒนาความรู้ และเพื่อความบันเทิง เป็นต้น ในการแสวง หาสารสนเทศที่ต้องการผู้แสวงหาหาสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ เช่น แหล่งบุคคล แหล่งสถาบัน แหล่งสื่อต่างๆ ได้แก่ สื่อตีพิมพ์ สื่อโม่ตีพิมพ์ และสื่ออย่างใดก็ตามปัญหาที่ประสบ คือ สารสนเทศมีปริมาณมากมายมหาศาล และท้จวันงานเพิ่มขึ้นทุกวันอย่างรวดเร็ว ประกอบกับข้อจำกัดด้านเวลา ภาษาและสถานที่ ทำให้ไม่สามารถติดตามสารสนเทศที่สนใจที่จะอ่านยวความสะดวกมากที่สุดทำให้เข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ คือ แหล่งสารสนเทศที่เป็นทางการและเป็นระบบซึ่งทำหน้าที่จัดรวบรวมสารสนเทศและ จัดเก็บอย่างเป็นระบบ และสามารถค้นคืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ระบบสารสนเทศ (Information system)</p> <p>ปัจจุบัน หน่วยงานต่างๆ จัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อให้บริการสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของหน่วยงาน อันจะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน ดังนั้น ระบบสารสนเทศที่มีประสิธิเป็นหัวใจสำคัญของหน่วยงาน ระบบสารสนเทศทำหน้าที่เกี่ยวข้องโดย ตรงกับการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้ ประสิทธิภาพของระบบขึ้นอยู่กับกาการค้าเป็นงานจัดเก็บและค้นคืน</p> <p>ระบบสารสนเทศบางครั้งเรียกว่า ระบบจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ (Information and Retrieval Sytem หรือใช้คำย่อว่า ISARS) หรือ ระบบค้นคืนสารสนเทศ (Information Retrieval System หรือ IRS)</p> <p>การค้นคืน (Retrieval) หมายถึง การได้ร้สิ่งที่ต้องการกลับคืนมา การค้นคืนสารสนเทศ (Information retrieval) จึงเป็นการกระทำใด ๆ ที่คัดเลือกสารสนเทศจากแหล่งเก็บเพื่อทำให้ได้รับสารสนเทศตามข้อความเป็นข้อมูล หรือ รายการเอกสารซึ่งบรรจุเนื้อหาที่ต้องการ การค้นคืนสารสนเทศมีความหมายเช่นเดียวกับการค้นวรรณกรรม (Literature searching) ซึ่ง หมายถึง กระบวนการค้นเอกสาร เพื่อให้ได้เอกสารกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หลักการสำคัญของการค้นคืนสารสนเทศ คือ การค้นหาและนำสารสนเทศที่ตรงตามความต้องการ ส่งให้แก่ผู้ใช้อย่างรวดเร็ว ท้้นการ ระบบใดก็ตามที่ได้รับการออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกสิ่งพิมพ์ จึงเรียกว่า ระบบค้นคืนสารสนเทศ ตัวอย่างเช่น บัตรรายการ สิ่งพิมพ์ตรรกษี เป็นต้น</p> <p>ความรู้ไม่สามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสูื่บุคคลหนึ่งโดยตรงเสมอไป จึงต้องมีแหล่งเก็บรวบรวมความรู้ คือ ระบบสารสนเทศ ซึ่งเป็นระบบที่ทำหน้าที่รวบรวม จัดเก็บ และนำสารสนเทศไปใช้ในองค์กร ำหน้าที่เป็นช่องทาง (Channel) ของสารสนเทศ ระบบประกอบด้วยคน ครุภัณฑ์ และกระบวนการ ปอยคณัที่คนมักคิดคงระบบสารสนเทศว่าประกอบด้วยระบบคอมพิวเตอร์และมิฐานข้อมูล (Databases) จัดเก็บเท่านั้น โดยลืมนึกถึง คน ซึ่งทำหน้าที่รวบรวมสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ และจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูล</p> <p>ระบบสารสนเทศเป็นการสื่อสารในรูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วยการส่งสาร จากแหล่งหนึ่งไปสู่แหล่งหนึ่ง ระหว่างการส่งสาร สารจะมีคุณภาพต่อผู้รับหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่ามีสิ่งรบกวน (Noise) มากน้อยเพียงไร ซึ่งเ็นทำให้ระบบสารสนเทศ ไม่ตอบสนองความต้องการเท่าที่ควร</p> <p>อ้างอิง http://www.acsp.ac.th/learnsquarev/courses/19/it003.htm</p>
1531051543313 บัณฑิต ทศวา บุคคลทั่วไป	ความเห็นที่ #17 เมื่อ 21 มิถุนายน 2553 11:34 [xx.90.66.41] <div>ตอบล่างนี้</div> <p>ความหมาย</p> <p>การ ู้สารสนเทศ (Information literacy) หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะของบุคคลในการเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศที่ค้นมาได้ และใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพทุกรูปแบบ ผู้รู้สารสนเทศจะต้องมีทักษะในทักษะการคิดวิเคราะห์และ / หรือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการใช้ข้อมูล ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น</p> <p>ความสำคัญ</p> <p>การ ู้สารสนเทศมีความสำคัญต่อความสำเร็จของบุคคลในด้านต่างๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none">การศึกษา การู้สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการึกษาของบุคคลทุกระดับ ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน การศึกษาคามอิสระยาศัย และการเรียนรู้อัตนขอชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในปัจจุบัน บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีการู้การการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นบทบาทของผู้สอนจึงเปลี่ยนเป็นผู้ให้คำแนะนำชี้แนะโดยอาศัยทรัพยากร เป็นพื้นฐานสำคัญการดำรงชีวิตประจำวัน การู้สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวัน เพราะผู้รู้สารสนเทศจะเป็นผู้ที่สามารถวิเคราะห์ประเมินและใช้สารสนเทศให้ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเองเมื่อต้องการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งใ้ประสิทธิภาพ เช่น ถ้าต้องการซื้อเครื่องปรับอากาศของบริษัทใดบริษัทหนึ่งก็ค่อพิจารณาตราฐาน คุณภาพ บริการหลังการขาย และเปรียบเทียบราคา แล้วจึงค่อยตัดสินใจ เป็นต้นการประกอบอาชีพ การู้สารสนเทศมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพราะบุคคลนั้นสามารถแสวงหาสารสนเทศที่มีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพของตน เองได้ เช่น เกษตรกร เมื่อประสบปัญหาโร ผลทางการเกษตรของตน ก็สามารถหาวิทยากรหรือสารเคมีเพื่อกำจัดโรครบชาติ ดังกล่าวได้ เป็นต้นสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง การู้สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะสังคมในยุคสารสนเทศ (Information Age) บุคคลจำเป็นต้องรู้สารสนเทศเพื่อปรับตัวเอนให้เข้ากับสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เช่น การอยู่ร่วมกันในบริหารจัดการ การดำเนินธุรกิจและการแข่งขัน การบริหารบ้านเมืองของผู้นำประเทศ เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าผู้รู้สารสนเทศ คือ ผู้ที่มีอำนาจสามารถชีวิวดความสามรถขององค์กรหรือประเทศชาติได้ ดังนั้นประชากรที่เป็นผู้รู้สารสนเทศ ยทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดของประเทศ <p>องค์ประกอบของการรู้สารสนเทศ</p> <p>การ ู้สารสนเทศเป็นทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และกระบวนการอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนา การเรียนรู้ทุกรูปแบบ สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association. 2005 : Online) ได้กำหนดองค์ประกอบสารสนเทศไว้ 4 ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none">ความสามารถในการตระหนักว่าเมื่อใดจำเป็นต้องใช้สารสนเทศ ผู้เรียนจะต้องกำหนดเรื่องที่่จะศึกษาค้นคว้า กำหนดความต้องการสารสนเทศ ระบุชนิดและรูปแบบที่หลากหลายของแหล่งสารสนเทศที่จะศึกษา เช่น ห้องสมุด ศูนย์พิพิภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ บุคคล สถานี ัมพันธ์ออนไลน์ เป็นต้น รวมทั้งตระหนักถึงค่าใช้จ่ายและประโยชน์ที่ได้รับ และทราบขอบเขตของสารสนเทศที่จำเป็นการเข้าถึงสารสนเทศ ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการค้นคืนสารสนเทศที่เหมาะสม กำหนดกลยุทธ์การค้นคืนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถค้นคืนสารสนเทศออนไลน์หรือสารสนเทศจากบุคคลโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย สามารถปรับ: ดินที่เหมาะสมตามความเป็นจริง รวมถึงการติดต่อ บันทึก และการจัดการสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศการประเมินสารสนเทศ ผู้เรียนสามารถสรุปแนวคิดสำคัญจากสารสนเทศที่รวบรวม โดยใช้เกณฑ์การประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ ได้แก่ ความน่าเชื่อถือ ความเที่ยงตรง ความถูกต้อง และความทันสมัย สามารถสังเครหส์เพื่อสร้างแนวคิดใหม่ เปรียบเทียบความรู้ใหม่กับความรู้เดิมเพื่อพิจารณาว่าอะไรคือสิ่งที่เพิ่ม ขึ้น อะไรคือสิ่งที่ขัดแย้งกัน และอะไรคือสิ่งที่สอดคล้องกันความสามารถในการใช้สารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถใช้สารสนเทศใหม่ผนวกกับสารสนเทศที่มีอยู่ในการวางแผนและสร้าง ผลงาน หรือการกระทำตามหัวข้อที่กำหนดบทวนกระบวนการ พัฒนาการผ่ตนเอง และสามารถสื่อสารหรือเผยแพร่ผลงานของตนเองต่อบุคคลอื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ <p>นอกจากความสามารถดังกล่าวแล้ว ผู้เรียนควรมีคุณสมบัติในด้านอื่นๆ ประกอบอีก ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none">การรู้ห้องสมุด (Library literacy) ผู้เรียนต้องรู้ว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศในสาขาวิชาต่างๆ ไว้ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสดทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิธีการจัดเก็บสื่อ รู้จักใช้เครื่องมือ: รู้จักกลยุทธ์ในการค้นคืนสารสนเทศแต่ละประเภท รวมทั้งบริการต่างๆ ของห้องสมุด โดยเฉพาะห้องสมุดของสถาบันการศึกษาที่ผู้เรียนกำลังศึกษาอยู่จะต้องรู้จัก อย่างลึกซึ้งไม่ประเด็นต่างฯ ดังกล่าวแล้ว การรู้ห้องสมุดครอบคลุมกาสารสนเทศอื่นๆด้วยการรู้คอมพิวเตอร์ (Computer Literacy) ผู้เรียนต้องรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เบื้องต้นในเรื่องของ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ การเชื่อมประสาน และการใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ เช่น การพิมพ์เอกสาร การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการรู้ที่ี่ตั้งของแหล่งสารสนเทศ เป็นต้นการรู้เครือข่าย (Network Literacy) ผู้เรียนต้องรู้ขอบเขตและมีความสามารถในการใช้สารสนเทศทางเครือข่ายที่ เชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก สามารถใช้กลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศจากเครือข่าย และการบูรณาการสารสนเทศจากสารสนเทศจากแหล่งอื่นๆการรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็น (Visual Literacy) ผู้เรียนสามารถเข้าใจและแปลความหมายสิ่งที่เห็นได้รวมถึงความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็น และสามารถใชสิ่งที่เห็นนั้นในการทำงานและการดำรงชีวิตตนเองได้ เช่น สัญลักษณ์บัพักร์ และ มีเครื่องหมายกาทบาทอยู่ด้านบนหมายถึ หามสูบบุหรี่ สัญลักษณ์ผู้หญิงอยู่หน้าห้องน้ำ หมายถึง ห้องน้ำสำหรับสตรี เป็นต้นการรู้สื่อ (Media Literacy) ผู้เรียนต้องสามารถเข้าถึง วิเคราะห์ และผลิตสารสนเทศจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิทยุ ดนตรี หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น รู้จักเลือกรับสารสนเทศจากสื่อที่แตกต่างกัน รู้ขอบเขตและ: สารสนเทศของสื่อ เข้าใจถึงอิทธิพลของสื่อ และ สามารถพิจารณาตัดสินได้ว่าสื่ออื่นๆ มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงไรการรู้สารสนเทศดิจิทัล (Digital Literacy) ผู้เรียนสามารถเข้าใจและใช้สารสนเทศรูปแบบซึ่งนำเสนอในรูปดิจิทัลผ่าน เครื่องคอมพิวเตอร์ ตัวอย่างการู้สารสนเทศดิจิทัล เช่น สามารถดาวน์โหลดไฟล์ข้อมูลจากแหล่งทรัพยากรเข้าถึงในระดับโลกา ใช้ได้ รู้ว่าคุณภาพสารสนเทศที่มาจากเว็บไซต์ต่างๆ แตกต่างกันรู้ว่าเว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือและเว็บไซต์ไม่น่าเชื่อถือ รู้จักโปรแกรมการค้นหา สามารถสืบค้นโดยใช้การสืบค้นขั้นสูง รื่องของกฎหมายลิขสิทธิ์ที่คุ้มครองสารสนเทศบนเว็บไซต์ การอ้างอิงสารสนเทศจากเว็บไซต์ เป็นต้นการมีความรู้ด้านภาษา (Language Literacy) ผู้เรียนมีความสามารถกำหนดคำสำคัญสำหรับการค้น ในขั้นตอนการค้นคืนสารสนเทศที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ การค้นสารสนเทศจากอินเตอร์ เนต และการนำเสนสารสนเทศที่ค้นมาได้ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่จำเป็นมากที่สุด เนื่องจากเป็นภาษาสากล และสารสนเทศส่วนใหญ่เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Thinking) ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสินใจเลือกกับสารสนเทศที่น่าเสนอไว้หลากหลาย โดยการพิจารณาบทวนหาเหตุผล จากสิ่งที่เคยจดจำ คาคการณ์ โดยยังไม่เห็นค่นตามสารสนเทศที่น่าเสนอเรื่องนั้นๆ แต่จะต้องพิจารณาใคร่ครวญไตรตรองด้วยควมรอบคอบและมีเหตุผลว่าสิ่งใดสำคัญ มีสาระก่อนตัดสินใจเชื่อ จากนั้นจึงดำเนินการแก้ปัญหาการมีจริยธรรมทางสารสนเทศ (Information Ethic) การสร้างผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีความสำคัญและเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา เพื่อปลูกฝังผู้เรียนให้รู้จักใช้สารสนเทศโดยซะ: ฐานของจริยธรรม ทางสารสนเทศ เช่น การนำข้อความหรือแนวคิดของผู้อื่นมาใช้ในงานของตนจำเป็นต้องอ้างอิงเจ้าของ ผลงานเดิม การไม่นำข้อมูลที่ขัดต่อศีลธรรมและจรรยาบรรณของสังคมไปเผยแพร่ เป็นต้น <p>http://popofblog.blogspot.com/</p>
นายวรจักร วั จันทร์ดา 1531051543311 บุคคลทั่วไป	ความเห็นที่ #18 เมื่อ 22 มิถุนายน 2553 14:30 [xx.10.21.105] <div>ตอบล่างนี้</div> <p>การค้นสารสนเทศโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการนั้น ต้องอาศัยกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งช่วยดึงสารสนเทศเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ</p> <p>ของผู้ใช้ออกมาจากที่จัดเก็บกระบวนการดังกล่าว คือ การค้นคืนสารสนเทศ</p> <p>(Information retrieval) หมายถึง กระบวนการในการค้นสารสนเทศโดยมีเป้าหมายเพื่อขึ้นหรือระบุสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะกระบวนการค้นสารสนเทศจะดำเนินการไม่ได้จนบรรลุเป้าหมายนั้น ต้องอาศัยทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับรวบรวม จัดเก็บและจัดท่าเครื่องมือช่วยด้นอย่างเป็นระบบเื่อผลการค้น ต้องมีผู้ใช้ซึ่งมีความต้องการสารสนเทศ และทำการค้นสารสนเทศตามที่ต้องการในขณะที่ผู้ใช้ค้นสารสนเทศนั้นกระบวนการค้นคืนสารสนเทศจะจับคู่ระหว่างสารสนเทศของผู้ใช้กับทรัพยากรสารสนเทศทรัพยากรสารสนเทศส่วนหนึ่งี่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้จะถูกจำแนกออกจากทรัพยากรทั้งหมดเป็นสารสนเทศที่ค้นคืนได้ (retrieved information)</p>

<div>นายวรจักร วิ จันทร์ดา 1531051543311 บุคคลทั่วไป</div> <div></div>	<div>ความเห็นที่ #19 เมื่อ 22 มิถุนายน 2553 14:32 [xx.10.21.105]</div> <div>ตอบอ้างอิง</div> <div><p>การค้นสารสนเทศโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการนั้น ต้องอาศัยกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งคือสารสนเทศเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใช้ออกมามาจากที่จัดเก็บกระบวนการดังกล่าว คือ การค้นคืนสารสนเทศ (Information retrieval) หมายถึง กระบวนการในการค้นหาสารสนเทศโดยมีเป้าหมายเพื่อชี้หรือระบุสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะกระบวนการค้นหาสารสนเทศจะดำเนินไปได้นั้นบรรลุปเป้าหมายนั้น ต้องอาศัยทรัพยากรสารสนเทศที่ไดรวรรวม จัดเก็บและจัดท่าเครื่องมีช่วยอย่างเป็นระบบเพื่อการค้น ต้องมีผู้ใช้ซึ่งมีความต้องการสารสนเทศ และทำการค้นหาสารสนเทศตามที่ต้องการในขณะที่ผู้ใช้ค้นหาสารสนเทศนั้นกระบวนการค้นหาสารสนเทศจะจับคู่ระหว่างสารสนเทศของผู้ใช้กับทรัพยากรสารสนเทศทรัพยากรสารสนเทศส่วนหนึ่งซึ่งตรงกับความต้องการของผู้ใช้จะถูกจำแนกออกจากทรัพยากรทั้งหมดเป็นสารสนเทศที่ค้นคืนได้ (retrieved information)</p></div>
<div>1531051543303 รพจน์ เกิดสุข บุคคลทั่วไป</div> <div></div>	<div>ความเห็นที่ #20 เมื่อ 23 มิถุนายน 2553 13:59 [xx.123.91.38]</div> <div>ตอบอ้างอิง</div> <div><p>ระบบสารสนเทศ (Information system)</p><p>สารสนเทศ (Information) มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับภารกิจชีวิตของมนุษย์ มนุษย์แสวงหาสารสนเทศ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อการปฏิบัติงานตาม ภารกิจของตน เพื่อติดตามข่าวพัฒนาความรู้ และเพิ่มพูนทักษะ เป็นต้น ในการแสวง หาสารสนเทศที่ต้องการผู้แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ เช่น แหล่งบุคคล แหล่งสถาบัน แหล่งสื่อต่างๆ ได้แก่ สื่อตีพิมพ์ สื่อโม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตาม สารสนเทศมีปริมาณมากมายมหาศาล และทวีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกวินาทีอย่างรวดเร็ว ประกอบกับข้อจำกัดด้านเวลา ภาษาและสถานที่ ทำให้ไม่สามารถติดตามสารสนเทศที่สนใจได้หมด แหล่งที่จะอำนวยความสะดวกมากที่สุดในสารสนเทศที่ต้องการ คือ แหล่งสารสนเทศที่เป็นทางการและเป็นระบบซึ่งทำหน้าที่จัดรวบรวมสารสนเทศและ จัดเก็บอย่างเป็นระบบ และสามารถค้นคืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ระบบสารสนเทศ (Information system)</p><p>การติดตามคอมพิวเตอร์มาไว้ในองค์กรเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของหน่วยงานต่างๆ นั้น เริ่มเกิดมาตั้งแต่เมื่อสมัยยุคและเอคเทร็ดระบบคอมพิวเตอร์เออร์แอคสำเร็จ แล้ว โดยบุคคลทั้งสองได้ลงทุนเปิดบริษัทจัดสร้างคอมพิวเตอร์สเชิงธุรกิจ แต่โดยที่ทั้งสองประสบปัญหาทางด้านการเงินจึงต้องขายกิจการให้บริษัทเรมิ่งตัน เรนดัล และจัดสร้างคอมพิวเตอร์ UNIVAC I เป็น คอมพิวเตอร์เครื่องแรกสำหรับใช้ในงานเชิงธุรกิจ หลังจากนั้นบริษัทอื่นๆ เช่นไอบีเอ็ม จีคอมพิวเตอร์ออกขายบ้าง ทำให้เกิดการประยุกต์คอมพิวเตอร์ที่เรียกกันว่า การประมวลผลข้อมูล (Data Processing หรือ Electronic Data processing เรียกว่า DP หรือ EDP)</p><p>การประมวลผลข้อมูลนั้นกล่าวโดยย่อก็คือ การนำข้อมูลต่างๆ มาดำเนินการให้เกิดเป็นเอกสารและรายงานต่างๆ ตามรูปแบบที่ผู้ใช้ต้องการนั่นเอง ยกตัวอย่างเช่น ในทางด้านงานสำมะโนประชากร ซึ่งเป็นงานประยุกต์อย่างแรกหาประมวลผลข้อมูลนั้น การใช้คอมพิวเตอร์ประกอบด้วยการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาแจกแจงนับแยกเป็น กลุ่มๆ แล้วจัดทำเป็นรายงานต่างๆ ตามความต้องการของสำนักงานสำมะโนประชากร หรือในบริษัทอุตสาหกรรม การประมวลผลประกอบด้วยการนำข้อมูลการส่งสินค้าของลูกค้ามาจัดทำใบส่ง ของ ใบเรียกเก็บเงิน ลงรายการบัญชี จัดทำบัญชี เป็นต้น</p><p>ปัจจุบัน หน่วยงานต่างๆ จัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อให้มีการสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของหน่วย งาน อันจะพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน ดังนั้น ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นหัวใจของหน่วยงาน ระบบสารสนเทศทำหน้าที่เกี่ยวข้องโดย ตรงกับการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้ ประสิทธิภาพของระบบขึ้นอยู่กับการทำงานจัดเก็บและค้นคืน</p><p>info-sys.gifsระบบ สารสนเทศบางครั้งเรียกว่า ระบบจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ (Information and Retrieval Sytem หรือใช้คำย่อว่า ISARS) หรือ ระบบค้นคืนสารสนเทศ (Information Retrieval System หรือ IRS)</p><p>การค้นคืน (Retrieval) หมายถึง การได้รับสิ่งที่ต้องการกลับคืนมา การค้นคืนสารสนเทศ (Information retrieval) จึงเป็นการกระทำใด ๆ ที่คัดเลือกสารสนเทศจากแหล่งเก็บเพื่อทำให้ได้สารสนเทศตามที่ต้องการ ซึ่งอาจเป็นรายการเอกสารซึ่งบรรณารักษ์ต้องการ การค้นคืนสารสนเทศมีความหมายเช่นเดียวกับการค้นวรรณกรรม (Literature searching) ซึ่งหมายถึง กระบวนการค้นเอกสาร เพื่อให้ได้เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หลักการสำคัญสารสนเทศ คือ การค้นหาและนำสารสนเทศที่ตรงตามความต้องการ ส่งให้แก่ผู้ใช้อย่างรวดเร็ว ทันการ ระบบใดก็ตามที่ได้รับการออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นคืนสิ่งพิมพ์ จึงเรียกว่า ระบบค้นคืนสารสนเทศ ตัวอย่างเช่น สิ่งพิมพ์หรือระบบ</p><p>ความรู้ไม่สามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งโดยตรงเสมอไป จึงต้องมีแหล่งเก็บรวบรวมความรู้ คือ ระบบสารสนเทศ ซึ่งเป็นระบบที่ทำหน้าที่รวบรวม จัดเก็บ และนำสารสนเทศไปใช้ในองค์กร ระบบทำหน้าที่เป็นข (Channel) ของสารสนเทศ ระบบประกอบด้วยคน ครูฝึกซ์ และกระบวนการ</p><p>บ่อยครั้งที่คนมักคิดค้นระบบสารสนเทศว่าประกอบด้วยระบบคอมพิวเตอร์และมี ฐานข้อมูล (Databases) จัดเก็บสารสนเทศเท่านั้น โดยลืมนึกถึง คน ซึ่งทำหน้าที่รวบรวมสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ และจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูล</p><p>ระบบสารสนเทศเป็นการสื่อสารในรูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วยการส่งสาร จากแหล่งหนึ่งไปสู่แหล่งหนึ่ง ระหว่างการส่งสาร สารจะมีคุณภาพต่อผู้รับหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่ามีสิ่งรบกวน (Noise) มากน้อยเพียงไร ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้เรไม่ตอบสนองความต้องการเท่าที่ควร</p><p> แหล่งข้อมูลอ้างอิง</p><p>http://www.stks.or.th/wiki/doku.php?id=computer:information-tech http://th.wikipedia.org/</p></div>
<div>1531051543320 หนึ่งฤทัย ศรีประ มงค์ บุคคลทั่วไป</div> <div></div>	<div>ความเห็นที่ #21 เมื่อ 25 มิถุนายน 2553 14:25 [xx.89.118.151]</div> <div>ตอบอ้างอิง</div> <div><p>ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการค้นคืนสารสนเทศ</p><p>การค้นสารสนเทศโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการนั้น ต้องอาศัยกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งคือสารสนเทศเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใช้</p><p>ออกมามาจากที่จัดเก็บกระบวนการดังกล่าว คือ การค้นคืนสารสนเทศ (Info retrieval) หมายถึง กระบวนการในการค้นหาสารสนเทศโดยมีเป้าหมายเพื่อชี้หรือระบุสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งใดกระบวนการค้นหาสารสนเทศจะดำเนินไปได้นั้นบรรลุปเป้าหมายนั้น ต้องอาศัยทรัพยากรสารสนเทศที่ไดรวรรวม จัดเก็บและจัดทำช่วยเหลืออย่างเป็นระบบเพื่อการค้น ต้องมีผู้ใช้ซึ่งมีความต้องการ__สารสนเทศ และทำการค้นหาสารสนเทศตามที่ต้องการในขณะที่ผู้ใช้ค้นหาสารสนเทศนั้นกระบวนการค้นหาสารสนเทศจะจับคู่ระหว่างความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้กับทรัพยากรสารสนเทศทรัพยากรสารสนเทศส่วนหนึ่งซึ่งตรงกับความต้องการ ของผู้ใช้จะถูกจำแนกออกจากทรัพยากรทั้งหมด เป็นสารสนเทศที่ค้นคืนได้ (retrieved informat</p><p>ความสำคัญของการค้นคืนสารสนเทศ</p><p>ในยุคที่สารสนเทศมีจำนวนมาก มีความหลากหลายทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหา เนื่องมาจากการศึกษาและวิทยาการต่าง ๆ กัอย่างรวดเร็ว และสารสนเทศเหล่านี้อยู่กระจัดกระจายตามองค์กรและสถาบันต่าง ๆ ทั่วทุกมุมโลก การค้นคืนสารสนเทศจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงและได้สารสนเทศที่ต้องการ การค้นคืนสารสนเทศ ช่วยให้ผู้มนุษย์ได้รับสารสนเทศที่ต้องการ อย่างถูกต้อง ครบค สะดวกและรวดเร็ว การได้รับสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบคลุมและทันเวลาย่อมส่งผลต่อความสำเร็จในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ʼ</p><p>เป็นการศึกษาค้นคว้า วิจัย ปฏิบัติงาน วางแผน หรือตัดสินใจ</p><p>การค้นคืนและการค้น(หา)</p><ul style="list-style-type: none">• การค้นคืน• การค้น การค้นหา<p>การค้นคืน วิธีการค้นหาแบ่งออกเป็น</p><p>browsing หรือ การสำรวจเลือกดูsearching หรือ analytical search หรือ การค้นด้วยคำหรือลักษณะของสารสนเทศ เช่น สี ขนาด</p><p>จุดประสงค์หลัก คือ ให้ค้นคืนสารสนเทศที่ “เข้าเรื่อง” (relevance) หรือ “ตรงกับความต้องการ” (pertinence)</p><p>ความซับซ้อนของการจัดเก็บและการค้นคืน สารสนเทศ</p><ul style="list-style-type: none">• สารสนเทศปริมาณมาก• สารสนเทศต่างรูปลักษณะหรือรูปแบบ• สารสนเทศต่างประเภท เช่น เสียง ภาพลักษณ์ ภาพกราฟิก และข้อความ</div>

ตัวแบบการค้น

1. ตัวแบบการค้น เป็น หลักการหรือแนวคิดในการพิจารณาการจับคู่หรือเปรียบเทียบ ระหว่างข้อความ และดัชนีแทนสารสสมไว้ ให้สามารถค้นคืนสารสนเทศที่เข้าเรื่องหรือตรงกับความต้องการ
2. ตัวแบบบูลีน (Boolean model) เป็นการจับคู่แบบตรงกันระหว่างศัพท์ดัชนีและคำค้น

ตัวแบบการค้น (2)

1. ตัวแบบเวกเตอร์
2. แทนเอกสารและข้อความในรูปเวกเตอร์ (คณิตศาสตร์) โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคำ ด้วยความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสารที่ปรากฏในฐานข้อมูล (มวลเอกสาร)

ตัวแบบการค้น (3)

1. ตัวแบบความน่าจะเป็น
2. จัดลำดับเอกสารในมวลทรัพยากรสารสนเทศตามความน่าจะเป็นด้านความเข้าเรื่องของแต่ละเอกสารกับข้อความ โดยเรียงลํามากไปหาน้อย

เทคโนโลยีที่สนับสนุน**ปัญญาประดิษฐ์**

- ระบบผู้เชี่ยวชาญ
- โปรแกรมตัวแทนอัจฉริยะ

การประมวลผลภาษาธรรมชาติ

- การใช้ภาษาธรรมชาติสำหรับข้อความ ได้แก่ Ask
- การค้นคืนสารสนเทศหลายภาษา หรือ การค้นคืนสารสนเทศข้ามภาษา

ที่มา: www.isc.ob.tc/1%20ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการค้นคืนสารสนเทศ.ppt
www.seashore.buu.ac.th/~50124473/245271/.../google-week01.ppt

1531051543306

สุกฤษ

บุคคลทั่วไป

ความเห็นที่ #22 เมื่อ 27 มิถุนายน 2553 12:44 [xx.47.60.143]

ตอบล่างนี้

ความหมาย

การรู้สารสนเทศ (Information literacy) หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะของบุคคลในการเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศที่ค้นมาได้ และใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพทุกรูปแบบ ผู้รู้สารสนเทศจะต้องมีทักษะในด้าน เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์และ / หรือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการใช้ห้องสมุด ทักษะคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

การค้นคืนและการค้นหา

- การค้นคืน
- การค้น การค้นหา
- ระบบจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ
- ระบบจัดเก็บและค้นหาสารสนเทศ ใช้น้อย (จากวรรณกรรม)
- การค้นคืน วิธีการค้นหาแบ่งออกเป็น

ความซับซ้อนของการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ

- จุดประสงค์หลัก คือ ให้ค้นคืนสารสนเทศที่
- สารสนเทศปริมาณมาก
- สารสนเทศในรูปแอนะล็อก และ ดิจิทัล
- สารสนเทศต่างรูปลักษณะหรือรูปแบบ
- สารสนเทศต่างประเทศ เช่น เสียง ภาพลักษณ์ ภาพกราฟิก และข้อความ

ที่มา:

<http://seashore.buu.ac.th/~50124473/245271/week01/google-week01.ppt>

คลิกที่นี่เพื่อดูความคิดเห็นก่อนหน้าทั้งหมด (22)

แสดงความคิดเห็นล่าสุด 20 รายการ จากทั้งหมด 22

ตอบ/แสดงความคิดเห็น	
ข้อความ	
เฉพาะสมาชิกที่ล็อกอิน ถึงจะใส่โค้ด YouTube, imeem ในโหมด HTML ได้	
แนบไฟล์/รูป	Browse...

*เฉพาะสมาชิก	ไฟล์ที่อนุญาต .zip, .pdf, .rar, .jpg, .gif ไม่เกิน 10MB
ชื่อผู้ลงประกาศ	
ใส่รหัสอ้างอิง	bdte
	<input type="button" value="ตอบ"/>

หัวข้อล่าสุดในบอร์ดนี้

หัวข้อ	เริ่มโดย	ความคิดเห็น	อ่าน	ความคิดเห็นล่าสุด
 องค์ประกอบของการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ	cl_km	16	352	27 มิถุนายน 2553 12:52 โดย guest
 อธิบายความหมายของการจัดเก็บและการค้นคืน	cl_km	22	1029	27 มิถุนายน 2553 12:44 โดย guest

หน้าแรก :: เข้าสู่ระบบ :: สมัครสมาชิก/ลงทะเบียน :: แจ้งปัญหาการใช้งาน แนะนำ ดิชม :: แนะนำการใช้งาน การปรับแต่งบอร์ด
เงื่อนไขการให้บริการ :: นโยบายความเป็นส่วนตัว

©2010 Bkk.in.th All Right Reserved.
Powered By Windows ASP.NET Hosting